

„EDINOST“

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri zjutraj.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „3.—“ „4.50“
za četrt leta „1.50“ „2.25“

Z „Novičarjem“ vred:

za vse l. to gl. 7.—
„pol leta“ „3.50“
„četrt“ „1.75“

Posamične številke se dobivajo v pro-
stovoljnem daru v Trstu po 5 nov.,
v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.,
„Novičar“ pa po 2 nov.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš in ostanila se računajo po 8 nov.
vračila v petiti; za naslove z debelimi
črkami se plačuje prostor, kolikor bi go-
boval navadnih vrstic.

Poslana, javne zabave, smrtne itd.
se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza
Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti
frankovano, ker nefrankovana se ne spre-
jemajo. V dopisi se ne vračajo.

Naročnino, prejemajo in inserate pre-
jema upravništvo Piazza Caserma št. 2.
Odpri reklame in proste poštne

„V edinost je moč“

Mestni svet tržaški razpuščen!

V soboto popoldne iznenadila nas je senačna vest, da je vlada razpu-
stila mestni svet tržaški. Pre-
senetila ni le nas, ampak vse prebivalstvo
tržaško, a vsi smo bili tega menenja, da
se je moralo zgoditi nekaj posebnega.
In res so morali posebni vzroki prisiliti
vlado, da je tikom pred novimi vo-
litvami posegla po tem skrajnem
sredstvu.

Ne vidi se nam potrebno na tem me-
stu razglabljati o poslednjem vzroku
razpuščenju mestnega sveta tržaškega; o
poslednjem, pravimo, kajti tehničnih
vzrokov imela je vlada na kupe in jej go-
tovo ne bode delalo preglavice vprašanje,
kako utemeljiti ta ukrep.

Odnosaji tržaški so nezdravi, to je
poznana stvar; nezdravi tako, da jih ne
bi smela trpeti nobena vlada, kateri je res
skrb za ugled lastne državne misli in za var-
nost udanostnega čustvovanja. In z ve-
seljem beležimo, da je to spoznanje prišlo
prodirati tudi v takih odličnih krogih —
kakor priča članek, kojega priobčujemo
na drugem mestu —, ki so oddaljeni od
kakih posebnih simpatij do nas tržaških
Slovencev.

Nas tržaški Slovenci prešinilo je že
davno spoznanje, da so odnosaji v našem
mestu dozoreli v zmislu, zelo novarnem za
avstrijsko-državno misel. Mi naglašamo to
istino neprestano po naših javnih glasilih
in jo naglašajo naši zastopniki v parla-
mentu. Niti ni potrebno, da bi tu navajali
preveliko število raznih dogodkov, dejanj
in pojavov, spričujočih, da je res tako,
kakor pravimo mi, ampak naglašati hočemo
le okolnost, ki v bengališkem svetu kaže
te odnose in koja je smatrati kot krono
položanju našemu, nastalemu po predz-
nosti in izdajalskem občevanju znanih ele-
mentov, okolnost namreč, da morajo še

vedno, noč in dan, redarji stražiti
spomenik na vrtu pred kolo-
dvorom, opominjajoč Tržačane na tisti
trenotek, ko se je naša „fedelissima“ zdru-
žila z monarhijo Habsburgov.

Marsikaka rezka beseda izrekla se je
letos v poslanski zbornici o odnosajih trža-
ških. Ker se pa bojimo, da v odličnih kro-
gih še vedno prevladuje menenje, da je
naše poslance pri razkrivanju tržaških raz-
mer vodilo osebno sovraštvo, iz-
javiti nam je slovesno, da dotični
naši zastopniki ne poznajo
osebnega sovraštva do niko-
gar ter da jim je misel popolnem
tuja, maščevati se nad komur
si bodi; ampak, da sta jih prisilila do
teh neljubih razkrivanj le ljubezen
do resnice in države naše ter
želja, da se krene, dokler je
še čas, na drugo pot v interesu
države in dinastije. In razpuščenje
mestnega sveta tržaškega tikom pred vo-
litvami je najsijajnejše zadoščenje mnogo
sumničnim zastopnikom našim.

Dasi priznavamo radi in odkritosrčno,
da smo zadoščenjem pozdravili najnovejši
ukrep naše vlade — ker ga morda smemo
smatrati predhodnikom prodirajočega spo-
znanja — vendar izjavljamo slovesno, da
smo ostali tudi v oči gled temu dogodku
hladnodušni, kakor smo bili do sedaj.

V nas se je ukoreninilo, kakor smo
že rekli, že davno spoznanje, da se stvari
v Trstu razvijajo v pogubnem zmislu. V
zmislu tega spoznanja zasnovali smo svojo
taktiko. Tako hočemo ostati do sedaj v svo-
jem delovanju tudi v bodoče. Nam ne treba
naglašati svojega patrijotizma, ker je
itak obče znan in notorič. Nam
ne treba spreminjati se v ničemur vta na-
men, da bi omogočili tesnejše združenje
vsega lojalnega življenja trža-
škega. Komur je res do tega, da do-
sežemo ta plemeniti smoter, sprejeti nas

mora takšne kakorani smo, ker
je sploh ves naš program v po-
polnem soglasju se celokup-
nostjo države in svetostjo nje
državne misli.

Razpuščenje mestnega zbora tržaškega
pozdravili smo zadoščenjem, ali ne prihaja
nam na misel, da bi se udajali že sedaj
kakemu veselju, dokler se ne prepričamo,
kako daleč je seglo spoznanje
tudi drugod. Še le potem, ko nas
pouče dejanja, da spoznanje prodira na
vsej črti in da hočejo odločilni krogi iz-
vajati posledice iz položaja, kakorčnega
nam je ustvarilo razpuščenje mestnega
sveta, še le tedaj hočemo vsiklikniti ve-
selo: krenili so na drugo pravo
pot!

Dotičniki, kojim je to res mari, naj se
nikar ne varajo, misleč, da je z razpuše-
njem mestnega zastopa storjeno Bog ve
kaj! Ne ne, to je še le skromni pričetek;
delo treba nadaljevati in primerno zaklju-
čiti. A tega ne dosežete nikdar — zapo-
mnite si to! — ako se tukajnji takozvani
patrijotični krogi ne iznebe tiste neodkri-
tosrčnosti in mržnje do slovenskega življa
v mestu in po okolici, koji niste bili v
nikako čast imenu patrijotizma, s katerim
se tako radi dišijo.

Dotlej pa hočemo Slovenci mirno opa-
zovati in vršiti svojo patrijotičko dolžnost.

Finančne razmere na Primorskem.

(Govoril posl. dr. M. Laginja v 208. seji dr-
žavnega zbora dne 23. februarja t. l.)

(Konec.)

Ker se nam vedno očita, da ne mo-
remo tega dokazati, kar navajamo v tej
zbornici (Posl. Spindič: Kar trdimo, to
vedno tudi dokazemo!) dovoljujem si pred-
ložiti zemljeknjižni izvleček vloži št. 305

nost pa je olje in vino vesele družbe, in
ni je vesele družbe nad tisto, kjer se de-
lajo zmerne šale in se mnogo smeje.

Squire je pripovedoval več malih do-
godkov iz prejšnjih let v zavodu. Večkrat
jih je bil deležen tudi župnik, dasi je bilo,
če si ga opazoval, treba nekoliko napeti
domišljijo, predno si mogel si misliti, da
je takov majhen črn kostjak mogel kedaj
burke uganjati. In tovariša z vseučilišča
sta res kazala, kaj lahko iz človeka na-
redi različen poklic; squire je ostavil vse-
učilišče, da bi živel na svojih dednih po-
sestvih, nemoten uživajoč srečo in solnčni
svit in dosegel je krepko ter zdravo sta-
rost; župnik pa se je bil posušil in ovenel
mej zaprašenimi knjigami v tihoti in senci
učenjaške sobe svoje. Sicer pa se je ven-
der zdelo, da na dnu njegove duše še
vedno slabo tli iskra že skoro ugaslega
ognja. Ko je squire namignil na šaliv do-
goček mej župnikom in zalo mlekarico,
katero sta nekoč dobila na bregovih Izisa,
napravil je stari gospod celo „abecedo
obrazov“, katero sem jaz, kolikor sem
mogel uganiti njegovo fiziognomijo, v istini
imel za poskušeno smehtanje. Redkokedaj
sem videl starega gospoda, kateri se bi
bil razhudil zaradi pripisovanih mu galan-
terij mladosti njegove.

Razvidel sem, da je tok vina in was-

davčna obč. Sbandati, davčni okraj Poreč.
To malo posestvo je bilo de praes. 26.
februarja 1883. št. 893 radi davčnih za-
ostankov obremenjeno s svoto 478 gold.
7 kr.

K tej intabulaciji prišla je še druga
v znesku 99 gl. 69 kr. de praes. 27.
maja 1891. št. 2417, zemljeknjižna šte-
vilka 342. Ta zemljeknjižni izleček je bil
izdan dne 9. junija 1892. in sem jaz zanj
na kolkih plačal dva goldinarja. Nekega
dne sem šel v davkarijo, da reguliram
dolgove nesrečnega moža, seveda ne s
svojim denarjem, to pač ne gre. Šel sem
torej v davkarijo, oziroma v zemljeknjižni
urad Poreški in pogledal, kako je z davki,
ker je mož vedno trdil, da absolutno ni
toliko dolžan, kolikor je zapisano in ker
mi je tudi predložil dotične pobotnice, iz
katerih sem razvidel, da je res mnogo od-
plačal. Prišel sem torej, če se prav spo-
minjam dne 15. ali 17. februarja 1892.
v Poreč in videl, da so vknjižene tirjatve
še vedno pravnoveljavne.

Prosil sem gospode v davkariji, naj
mi natančno povedo, koliko davkov je
mož dolžan in povedali so mi natančno,
da vsega vkupe še 38 gl. 77 kr. Za ta
znesek bilo je njegovo imetje še vedno
obremenjeno skoro za 600 gl. Kako ko-
ristno je to za realni kredit kmetskega
prebivalstva, to prepuščam razsodbi visoke
sbornice. Vsek gotovo ne pojde v davka-
rijo, da se prepriča o faktičnih razmerah.
Pogleda si dotično zemljeknjižno vlogo,
najde, da je zelo obremenjena in — mož
ne dobi potrebnega posojila, tem manj,
ker se mu reče: Ti si slab plačnik, ker
niti davkov ne odrajuješ.

Seveda je lahko ugovarjati: Saj lanko
izposluje izbris intabulacije. To je prav
lepo in resnično, to rečemo lahko mi, ali
možu, ki ne zna ne brati in ne pisati, ki ne
vé, kake posledice morejo imeti razni upisi,
temu kaj takega še na misel ne pride.

saila prišel skoro poplavljal polje trezne
razsodnosti. Družba je bila tem veselejša
in tem glasnejša, čim bolj jalove so bile
nje šale. Mojster Simon je bil tako dobre
volje, kot rose polna koblica; stare nje-
gove pesni so postajale gorkeje in prišel
je lahko miselno govoriti o udovi. Zapel je
celo stare pesen o poganjanji za udovo,
katero je bil vzel, kakor mi je povedal,
iz izvrstne, z gotko pisavo tiskane knjige.
V njej je bilo mnogo dobrih nasvetov za
samce in obljubil mi je, da mi jo posodi.
Prva kitica glasila se je tako-le:

Kdor udovo ženi, naj se ne mudí,
Kosi naj travo, dokler dan svetlí,
Gorje mu, če ne zna se odločiti,
Držán naj reče: Moja moraš biti!

To petje je navdušilo starega debelo-
glavca, ki je večkrat poskusil pripovedo-
vati nekašno debelo povest, ki je cikala
na to; a vedno se je ustavil v sredi, ko
so vsi drugi, razven njega, konec vedeli
na pamet. Tudi na župniku je bilo opa-
ziti učinek jedi in pijače, kajti polagoma
je bil zadremal in lasuljo je imel jako
sumljivo po strani. Baš to kritično trenotje
smo bili poklicani v društveno sobo, kakor
sem sumil, na tajno povelje našega go-
stitelja, kojega veselost je bila vedno
združena s potrebnim ozirom na dostoj-
nost.

PODLISTEK.

Božič na Anglesbem.

(Iz W. Irvinga „knjige črtic“ preložil V.)

IV.

Obed na sveti dan.

(Dalje.)

Bilo je mnogo smeha in šal, ko je
kročila prijetna podoba božičnih praznikov,
katero so ženske poljubljale precej vzdrž-
ljivo. Ko je prišla do mojstra Simona,
dvignil jo je z obema rokama ter z obra-
zom veseljakovim zapel staro vinsko zdra-
vico.

Pri obedu se je razgovor pletl veči-
noma o rodbinskih razmerah, ki so mi bile
tuje. Mojstra Simona so zelo dražili z
neko veselo udovo, s katero je baje malo
ljubkoyal. Napad je prihajal od dam, a
ves obed ga je nadaljeval debeloglavi
stari gospod poleg župnika z neutrudljivo
vztrajnostjo počasnega lovskega psa, kajti
bil je jeden tistih počasnih šalivcev, ki
sicer stežka aplaše kakovo zver, a jo znajo
ugnati v kozji rog, da jim ga ni para. Vsek
premore mej splošnim razgovorom je po-
rabil v to, da je znova skoro z istim, be-
sedami prišel zbadati; namežikal mi je,
kadar je mislil, da je mojstru Simonu kako

pošteno zasolil. Ta pa je, kot je podoba
kazala, v istini rad videl, če so ga dražili;
s to stvarjo, kot je že to navada pri starih
samcih. Porabil je priliko ter mi tiho za-
trdil, da je tista dama jako čedna ženska,
ki se sama vozi s kočijo.

Obed je minil v taki nedolžni veso-
losti. Dasi je staro dvorano svoje dni
utegnili polniti marsikaka glasnejša sloves-
nost in pojedina, vendar dvomim, da bi
bilo mej njenimi stenami kedaj vladalo
prisrčnejše in odkritejše veselje. Kako
lahko je dobrodušnemu človeku širiti ve-
selje; in kako resnično je, da je dobro
sreče vir veselja, ki vse okrog sebe sili v
smehtanje. Veselost častnega squirea je bila
nalegljiva; sam je bil ves srečen in pri-
pravljen osrečiti ves svet, tiste male po-
sebnosti pa so, rekel bi, le nekako manjšale
njegovo človekoljubje.

Ko so bile dame odšle, postala je za-
bava, kot je že navada, še živahnejša; na
dan je prišlo dosti dobrih stvari, na ka-
tere je kdo mislil mej obedom, ki pa niso
baš primerne ženskim ušesom. Dasi ne
morem trditi, da je bilo mnogo dovtipov,
vendar sem že doživel, da je marsikako
tekmovalje izvrstnih dovtipov vzbujalo
menj smeha. Dovtip je prav za prav jako
ostra in jedka priklada in za marsikaki
želodec dokaj prekislja; prisrčna dobrovolj-

S pobotnico o plačanih davkih, o tem ste gotovo osvedočeni, ni moči doseči pravičnega izbriša. Prvo, kar se zapazi, je to, da ni uradnega pečata in da so imena podpisana s hiroglifami. Veljavnega dobrega podpisa ni moči narediti. Vrh tega pa je zelo dvomljivo, če je sodnim potem doseči izbris take hipotek.

Navedem naj še neki drugi slučaj: Pri vlož. št. 218 v Baderni vpisana sta kot lastnika vsak za jedno polovico brata Radošić Martin in Radošić Mate. Vknjižen je na to vlogo davčni zastanek iz l. 1884. de praes. 28. maja, št. 2875 v znesku 750 gld. 51 kr.; z dne 9. julija 1883. je uknjižen dolg v znesku 166 gld. 64 1/2 kr., in iz l. 1890 dolg v znesku 82 gld. 15 kr. To znaša vkupe 999 gld. 31 kr. Glasom zemljiške knjige dolgujejo lastniki tega posestva samo na davkih še vedno nekaj krajcarjev manj kakor 1000 gld. Tu pa imam oficijelno naznanilo c. kr. davčnega urada z dne 20. januarja 1893, št. 117, poslano Istrski posojilnici v Pulju, da dolgujejo ti lastniki koncem l. 1892 na davkih in eksekucijskih troških samo še 148 gld. 12 kr., pri čemer pa ni prezreti, da znašajo v to svoto všteti eksekucijski troški jedenkrat 1 gl. 5 kr., drugikrat pa 50 gl. 66 kr., realna cenitev vršivša se l. 1891., pa stane 18 gl. 68 kr. S tem je tudi podkrepljena moja zadnji izrečena trditev, da znašajo troški realne cenitve navadno 15 gld. — Omenjeno malo posestvo bratov Radošićev obremenjeno je torej pod naslovom davčnih zastankov za 999 gld. 31 kr. To posestvo je glasom sodne cenitve z dne 4. februarja 1891. vredno 1323 gld. 04 kr. (Čujte!), kajti polovica je bila cenjena na 661 gld. 52 kr.

Dovoljujem si vprašati, kako je z realnim kreditom teh posestev, ako je davčni urad tako nemaren in zanikern, da davno plačanih dolgov ne izknjiži.

To pa še ni vse. Dovoljujem si navesti še jeden vzgled za to, kako se pri davčnih tirjavah uporablja preslavna eksekucijska novela z dne 10. junija 1887. leta.

Predno pa to storim, naj še omenim, da se zadnji čas v nekaterih davčnih okrajih istrskih zlasti v davčnem okraju Poreškem in Vodnjanskem dogajajo reči, katere so za konstitucionalno, evropsko, na kristijanski podlogi osnovano državo sramotne. Eksekucije se izvršujejo z nepopisno strogostjo, in kar nič se ne gleda na to, koliko je v posamnih rodbinah ljudij, ki stradajo. Celo kar je turščinah storžev, vse poberejo rubežniki, jih pomečejo v vrečo in ta se zaveže s črnorumenom vrvice in zapečati z uradnim pečatom; lačni otroci

Ko je bila pospravljena jedilna miza, prepuščena je bila dvorana mlajšim članom rodbine, katere sta oxfordski dijak in mojster Simon priganjala k različnim hrupnim zabavam, tako, da so stare stene odmevale njihovega veselja, ko so pričeli svoje žumne igre. Z velikim veseljem gledam otroške igre, posebno o teh srečnih praznikih; nisem si mogel kaj, da se ne bi bil splazil iz društvene dvorane, ko so se bili vnovič spustili v glasen smeh. Našel sem jih igrajoče slepo miš. Mojster Simon ki je bil voditelj njih zabavam, stal je z zvezanimi očmi srede dvorane. Malčki so imeli toliko opraviti okolo njega, kot napadne Vile okolo Falstaffa, ščipajoč ga, vlekoč za pole njegove suknje in šegetajoč ga s slamami. Prva mučiteljica je bila modrooka deklica kakih 13 let stara, kateri so predivnosti laje dražestno razmršeni viseli okrog glave, veselo obličeje jej je žarelo in obleka jej je bila na pol zdrsnila z ramen. Sklepal sem iz šegavosti, s katero je mojster Simon prizanašal manjši divjačini ter to divjo malo nimfo uganjal v kote ter jo silil, da je kričoč skakala preko stolov, da malopridnež ni bil ni za las bolj slep, kot je hotel biti.

(Dalje prih).

gledajo to, zarubljena turšica ostane, da se prihrani troški za skladišče, v hiši, s nihče ne sme ž njo zadostiti svojemu gladu. Tako se godi z najmanjšimi kvantitetami živil, tako se godi z jedinimi produkti, katere bi mogli ljudje prodati.

Davčni uradi sekvestrirajo vsako leto v sto in sto slučajih pridelke tudi najmanjših posestev. Rekel sem: v sto in sto slučajih in sicer se godi ti slučajji v jednom samem davčnem okraju (Čujte! Čujte!) in sicer zopet v Vodnjanu in Vodnjanu v davčnem okraju Poreškem. Troški, kateri narasejo prebivalstvu, so v primeri z dohodki in sploh z ekonomičnimi razmerami strahoviti. Sekvestrom se imenuje kdorkoli, časih tudi kakov sorodnik dotičnega kontrolorja. Ljudje prinesejo par goldinarjev, dobljenih na posodo ali na kakov drug način, v davkarijo, da plačajo vsaj nekaj na račun, a davkar ali kak drug uradnik jim reče: To nas nič ne briga, idite k sekvestr! Sekvester hodi o gotovem času eventuelno z izdatnim spremstvom po vaseh, da izvrši popisano operacijo. Ako pride siromašni kmet s svojimi goldinarčki v mesto, da plača davke, odbije sekvester pri vsakem plačniku po dva goldinarja zase. Primoran sem gospoda finančnega ministra vprašati povsem preizno, ali je res, da je v davčnem okraju Vodnjanskem v Istri lani takov sekvester za ničvredno delo zaračunal si po 30 gld. na dan? (Čujte! Čujte! Posl. Brzorád: Blizu tako je tudi za nas.)

Da moramo na rešila prošnji — jedno sem dobil, ne jaz, ampak dotični prošnik, za kar sem finančnemu ministru jako hvaležen — glede davkov in davščin časih več let čakati, tega ni treba še povdarjati. (Posl. dr. Vašaty: To se godi povsod!)

Sodišče me je imenovalo kuratorjem mali zapuščini Zamlić, pri kateri konkurirata brata Sertić kot sodediča; namestu umrlih svojih starišev imata po moji sodbi plačati zapuščinske pristojbine ravno toliko krajcarjev, kolikor se jim je predpisalo goldinarjev. Pri računanju se je morala primeriti taka pomota. Meseca aprila l. 1890 sem zoper ta plačilni nalog uložil rekurz in še do današnjega dne, torej do konca februarja meseca l. 1893. še nisem dobil rešitve (Čujte! mej somišljeniki. — Posl. dr. Vašaty: Tudi v političnih rešeh ni po več let dobiti rešitve.)

Da se v Istri pri iztirjavanju davkov nihče ne ozira na meje dopustnosti, dokazuje razen navedenih vzgledov še drug flagranten slučaj, kateri nikakor ne morem zamisliti.

Star, siromašen kmet, skoro 60letni Franc Blažić iz Blažića v davčni občini Štokovoi, v davčnem okraju Vodnjanskem, je bil — salvo il vero — l. 1890 ali 1891 radi davčnih dolgov izgnan iz svoje hiše ter je moral prebiti osem dnij in osem nočij večinoma na ulici, ako ga ni kakov dober sosed vzel pod streho. Imel je s soboj staro onemoglo sestro in dva za delo še nesposobna dečka. Ta mož je do jeseni lanskega leta na račun svojega dolga — koliko ta dolg znaša, tega ne moremo poizvedeti, tega pri naših davčnih uradih sploh ni izvedeti — torej na račun davčnega dolga, iznašajočega bajž 300 gld., poplačal nad 200 gld. Sedaj ne vé, ali je svet njegov — ker se mu je pozneje zopet izročil, — ali je last davčnega erarja ali mu misli erar posestvo pustiti ali je prodati. Mož tega ne vé, definitivnega odgovora pa nikakor ne more dobiti.

Znano mi je, da se je za tega moža zavzela mala posojilnica v Istri in obljubila zanj plačati izvestno svoto, seveda pod pogojem, da dobi do določenega dne definitivni odgovor, ali je mož lastnik ali ne, da se more z možem poriditi.

Odgovora od davčnega urada seveda ni bilo in v tem oziru je sploh vse uradno postopanje uprav neverojetno.

Kakor sem prej rekel, mi ni mogoče podati Vam točno, jasno sliko o gospodar- skih razmerah v naših deželah in Vam vcepiti prepričanje, katero imam jaz že

davno in vse naše prebivalstvo, to namreč: Ako hočem vršiti svojo dolžnost, ako nočem slepiti svojih volilcev, ampak hočem delovati v njihovem zmišlju, potem se ne morem potezati za takov sistem, za vlado, katera vzdržuje takov sistem in ne morem glasovati niti za definitiven, niti za provizoren budget. (Živahno odobravanje. — Govorniku se čestita.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

V deželnom zboru českem je naavetoval deželni odbor, naj se ustanovi deželni železniški odbor štirinajstih članov, kateri bo posvetovalen organ deželnega odbora glede deželnih železnic nižje vrste. Izmej članov tega odbora izvoli deželni odbor stalni železniški svet treh članov. Dne 10. aprila je bila seja zelo viharina. Vršilo se je namreč prvo branje vladnih predlog glede na opredeljenje sodnih okrajev na Českem. Posl. grof Buquoy je predlagal, da se te predloge izroči komisiji za zadeve okrajev in občin. Mladočehi so se uprli temu predlogu z vso odločnostjo zahtevajoč, da se izvoli nova komisija 36 članov, ki naj bi se izrekla sploh proti spravnim punktacijam. Ko pa je bil vsprejet predlog poslance Buquoya, zapustili so Mladočehi dvorano. — Včeraj je volila ta komisija princa Schwarzenberga svojim predsednikom. Pri razdeljevanju raznih poslovnih spisov predlagali so Mladočehi, da se preide na dnevni red preko predlog o opredeljenji sodnih okrajev, proti čemer so se izrekli veleposestniki. A tudi Staročehi so se izjavili proti temu, da bi se razpravljalo o teh predlogah. Naposled se je predlog Mladočehov odklonil, za katerega so glasovali poslednji in Staročehi. Veleposestniki so glasovali z Nemci. S tem se je postavilo konservativno plemstvo v strogo nasprotstvo z vsem narodom českim. Kakor je to obžalovati z jedne strani, tako utegne imeti ugodne posledice glede na mejsebojno razmerje mej obema strankama českima.

Rektor vseučilišča Graškega dr. Schlager je duhovnik in zajedno tudi poslanec v dež. zboru Štirskem. Ta mož je zopet živa priča, kaki čudaki so nekateri nemški konservativci: pristopil je namreč ta nemški duhovnik k liberalnemu klubu rečnega deželnega zbora. Ta dogodek bodi Slovencem v svarilo, da treba skrajno opreznosti tudi glede na nemške konservativce.

Kako čudne pojme o liberalizmu in enakopravnosti imajo nemški liberalci, pokazala je zopet Graška „Tagesspost“. Ta list označil je namreč kot skrajno predrznost zahtevo Slovencev, da naj se mej Slovenci nastavijo le slovenščine zmožni poštni uradniki. Torej po liberalnih načelih teh srditežev je to predrznost, ako davkoplačevalci želi z uradniki obdejavati v svojem materinem jeziku! Po vsej pravici rečemo torej, da so gospoda, ki nas dolže predrznosti, brutalni.

Na Ogrskem doživeli smo zopet gnusno demonstracijo proti avstrijski državi in skupni armadi. Dne 8. aprila vršilo se je v Budimpešti zborovanje, ki se je bavilo z vprašanjem, kedaj naj se odkrije novi spomenik honvedov. In določili so dan 21. maja, to je isti dan, ko so uporniki v letu 1848 naskočili in priporili Budo. Zajedno so odklonili predlog, da bi se okrasil tudi spomenik generala Hentzija, to je tistega generala, ki je storil takrat junaško smrt za svojega cesarja.

Na primasa Ogerskega Vaszarija izvršil se je dne 10. t. m. atentat. Napal ga je z nožen bivši njega kletar Csolics. K njega sredi posegel je vmes primasov tajnik Kohl. Napadalec je ranil poslednjega petkrat z nožem.

Vnanje države.

V skupščini Srbski sprejeli so jednoglasno predlog verifikacijskega odseka, da se odobre vse liberalne izvolitve. Radikalci in naprednjaki — koji so, kakor smo poročali, zapustili zbornico — so se pozivljajo, v 24. urah zasesti svoja mesta v zbornici, sicer izgube svoje mandate in se razpišejo nove volitve. Predsednikom zbornice je izvoljen državni svetnik Živanović.

Danes se otvori skupština po regenstvu s prestolnim govorom. V tem trenutku ne vemo še, ali so se vrnili radikalci v zbornico.

V Belgiji vre. Včeraj dogodilo se je v Bruselji velike demonstracije, ker je zbornica odbila Jansonov predlog glede občege volilnega upravn. Policija je morala poseči vmes. Vrhni svet delavske stranke je sklenil uvesti obči štrajk.

V Amiensu na Francoskem nastavilo je delo 10.000 delavcev v barvarijah in tovarnah za vilo.

Različne vesti.

Naša presvitla cesarica biva sodaj na otoku Krfu, kamor sta došla tudi kralj Grški in princezinja Wales.

Odbor polit. društva „Edinost“ imel je v nedeljo predpoludne svojo sejo, katere so se udeležili mnogi zaupni možje društva iz okolice. Na dnevnem redu bile so seveda predstojede volitve v mestni, oziroma deželni zbor tržaški. Razpravljalo se je pa le o pripravi za volitve, ker si nečemo vezati rok na nobeno stran, dokler ne poizvemo priistnega mnenja ljudstva in dokler se ne pojasni sedanje zelo zamotano pololenje. Glede na to nejasnost in na govore, da mislijo konservativci Slovencem ponuditi kompromis, predlagal je odbornik Balanč resolucijo, priporočajočo opreznost dotičnim gospodom, kateri se bodo eventuelno pogajali v imenu Slovencev, tako, da je privoliti v kompromis le tedaj, ako bi bil povsem dostojen veljave in ugleda slovenskega življa v Trstu.

Resolucija Balančeva vsprejela se je jednoglasno.

Magistrat tržaški in slovenske volilne reklamacije. Nezakonitih sredstev poslučuje se slavni magistrat tržaški, da se ubrani slovenskim volilnim reklamacijam. Kakor je znano, s prva ni hotel niti sprejeti na uložni zapisnik slovenskih reklamacij, v kar ga je prisililo visoko c. k. namestništvo na dotične pritožbe. Sedaj pa vrnil je gosp. Mandić-u, uredniku „Naše Sloge“, uloženo reklamacijo z opombo, da je ne more podvreči uradnemu poslovanju, ker ni spisana v italijanskem jeziku. Proti temu nezakonitemu postopanju pritožil se je takoj gosp. Mandić na visoko c. kr. namestništvo.

Reklamacije g. dra. Gregorina in 187 sodrugov, pa še danes niso rešene, ako-ravno ustanovlja tržaški mestni statut, da se morajo rešiti najkasneje v 6 dneh. Ker določa nadalje isti paragraf, da se 14 dni pred volitvami ne smejo vršiti nikake premembe več v volilnih listah, bi se lahko dogodilo, da pridejo slovenski reklamanti ob svojo volilno pravico za predstojede volitev, ako bi slavni magistrat ne rešil zedrasno ali pa sploh ne rešil njih reklamacij. Da se to ne dogodi, pritožil se je v ponedeljek g. dr. Gregorin na visoko c. kr. namestništvo radi neresenja omenjenih slovenskih reklamacij s prošnjo, da se slavnemu magistratu naloži takojšnja rešitev. Ker je, kakor smo že poročali, tržaški mestni zbor vsled najvišjega sklepa razpuščen in ker mora po § 121 tržaškega statuta mestna delegacija, ki sklepa v takem slučaju na mesto občinskega sveta, predložiti vsako naredbo c. kr. namestništvu v odobrenje, ni dvojbe, da se pravične slovenske pritožbe že v Trstu ugodno rešijo, tako, da ne bode treba sloven-

skim volilecem pritoževati se še-le na drž. sodišče.

Poparjeni so! Razpust tržaškega mestnega zbora treščil je kakor strela mej progresovce. Zgubljeni smo, tako tarnajo, a tolažijo se še s tem, da zanesejo agitacijo mej mase. No, mi upamo, da se v tem jako varajo! Mase niso njih, nego le del inteligencije in židovstvo. Kar jih je bilo od mase (to so obrtniki) za progresovce, reče se lahko z mirno vestjo, da so se le iz strahu pred terorizmom priključili vladajoči stranki. Ako ta mōra neha, kar je odvisno od odločnosti vlade, ostane jih neznamen broj, ki se bodo ogrevali za dosedaj vladajočo stranko.

Stranka, ki jo je popolnoma zavozila na gospodarskem polju in ki je bila pripravljena pri vsej revii mestnih financ darovati iz mestne blagajnice tisočake za proslavo srebrne poroke italijanskega kralja, pač ne more računati na mase, ki tako težko plačujejo državne davke in občinske naklade.

(Dodatek. To vest opisali smo včeraj zjutraj, a po govoricah včerajšnega dne soditi, nimajo naši italijanski radikali vzroka, posebno trepetati. Je-li res, da hočemo zopet ostati zvesti nesrečnim starim tradicijam?! Ali se gospōda „konservativci“ res niso ničesar naučili in ničesar pozabili?!

Predrznost. Glasoviti tržaški žid in avstrijski begun Barzilai interpeloval je v parlamentu italijanskem radi razpuščenja mestnega sveta tržaškega. To je pač nesramno. Ali mislijo, da smo Avstrijci že res vazali Italije? — V razvedrilo in za smeh naj izvedo naši čitatelji, da Rimski „Diritto“ označuje naš bivši mestni zastop kot „uno dei piu illuminati e civili d'Europa“ (mej najrazsvitlenejšimi in najizobraženejšimi vse Evrope.) Kdor se smeje, plača groš za Legi Nazionale!

O razpuščenju mestnega sveta tržaškega. O vzrokih temu ukrepu širijo se po mestu razne govorice. Nekateri pravijo, da tiči vzrok v tem, da so nekateri mestni uradniki izdali uradniško tajnost s tem, da so nekemu listu prijavili zapisnik uloženih reklamacij za prihodnje volitve. Drugi pravijo zopet — in tem veruje ogromna večina prebivalstva —, da so nameravali radikalna gospōda v mestnem zboru na demonstrativen način slaviti srebrno poroko kralja italijanskega. Govori se o velikem daru, o odposlanstvu v Rim v imenu mesta tržaškega in o primerni adresi. — Tretji trde pa, da so finančni organi prišli na sled velikim sleparijem, storjenim s pripomočjo vtihotapljanja (kontrabandiranja) in sicer pri neki trdki, ki je bila pod nadzorstvom mestnih užitinskih uradnikov. Mestna občina je baje zelo oškodovana po po tej slepariji. — Po našem prepričanju je sicer druge verzija najbolj verjetna, vendar gotovega ne vemo ničesar, ker v tem pogledu tudi Najvišji ukaz, s katerim se je razpusil mestni svet, ne pove ničesar.

Irredentistiška hujkanja. Pod tem naslovom piše vojaški list „Die Reichswehr“: Teden že videti je po ulicah našega, sicer tako mirnega mesta — tako poizvedujemo iz obih tukajšnjih irredentistiških glasil „Piccolo“ in „Indipendente“ — vse grozovitosti 30letne vojske: razčlovečena soldateska podi se po ulicah v gruclah, rjoveč in pijana, podeč pred seboj prestrašene žene in otroke, in preteč z golim orožjem možem, prihitivšim poslednjim na pomoč. Vse te povesti, ki se pošiljajo mej svet z gostobesedimi uvodi, trpe pa, žal, na jedni sami mali hibi: da so izmišljene vse skupaj. V veletragiškem tonu izjavlja „Piccolo“, da sedaj je pač prišel trenotek, ko se mora preblagorodni načelnik mestni sam potegniti za varnost meščanstva; situacija da se je poostрила do skrajnosti, potrpljenje prebivalstva, sicer toli mirnega in nepristranskega, je pri kraji; energično treba poseči vmes, da se prepreči posledice nedogledne važnosti. Vidi se skoro, da si hočejo gospodje

od irredente prirejati novo taktiko, samo da ne bi več morali posezati po svojih petardah in bombah, nekaj toli priljubljenih; sedaj puščajo, da pokajo bombe po predalih njih glasil: vsaki dan je čitati popis kakih novih grozovitih vojaških izgrediv.

Če pa stvari pogledamo na dno, se prepričamo, da sta zakrivila vse te „grozne“ izgrede neki vojaški pek in pa neki ženijski vojak, potujoč preko Trsta, s tem, da nista hotela plačati računa v neki gostilni starega mesta in da sta potem razgrajala na ulici. Mimo teh dveh razgrajali in prepevali so te velikonočne praznike po ulicah starega mesta nekateri nadomestni rezervisti 97. polka; poznanim „damam“ zloglasnega starega mesta so pa živci tako utrjeni, da prav lahko prebijejo kaj tacega, ne da bi škodovalo njihovu zdravju. — To so torej tisti veliki vojaški izgredi poslednjega tedna!

Na sto in sto delavcev in težakov vlačil se po mestu, posebno ob nedeljah, kričeč in rjoveč, kar je neka narodna posebnost, na kateri se ne izpodtika nikdo; redarji zatisejo jedno oko; a jeden sam pijan vojak pa razburi grozno gospode pri „Piccolo“ in „Indipendenti“. Ti časnikarski junaki se niti ne zmenijo za to, da so se v poslednjem času napadali vojaki, mirno hodeči svojo pot; iz dogodkov poslednjega tedna pa je sklepati po vsej pravici, da se sistematično hujška jeden del prebivalstva proti vojaštvu. Današnja številka „Indipendentija“ je bila zaplenjena, katero sredstvo se pa le prerediti rabi proti irredentistiškim časnikom, prezirajočim vse, kar nas spominja, da Trst pripada državi avstrijski, in črno opisujočim vsako stvar, ki bi utegnila mej italijanskim pribivalstvom vzbujati srd proti najodličnejšim zastopnikom avstrijske državnega mišljenja — proti armadi. In taka rovanja utegnejo sčasoma dozoriti zelo slab sad, ko ne bode več možno od pomoči, ker bode prepozno. Ako ta obrekovalna in namenoma popačena popisovanja več nego neznatnih dogodkov slednjič vzdramijo organe državnih oblasti do energičnega postopanja proti tukajšnji irredenti, potem pa smemo reči, da so zadnji „vojaški izgredi“ v Trstu nehote služili dobremu namenu.

Temu poročilu nam je pridodati le svariło: Caveant consules — —!

Trgovinski minister Băcquehem došel je v Trst v nedeljo zvečer. V njegovem spremstvu sta sekojski načelnik pl. Wittek in ministerijalni tajnik baron Buschmann. V ponedeljek predpoludne so se mu predstavile razne korporacije, mej njimi tudi municipalna delegacija, z bivšim županom Piterijem na čelu, popoldne si je ogledal novo luko in javna skladišča. Včeraj predpoludne ogledal si je tehniški zavod in čistilnico petrolja pri sv. Šoboti, popoldne pa razne urade in novo zgradbo za pošto. Zvečer se je odpeljal na Dunaj. Gospod minister je bil gost barona Reinelta.

Sokolski večer „Tržaškega Sokola“ bode prihodnjo nedeljo v „Slovanski Čitalnici“. Na voporedu so petje, tamburanje in igra. Vabilo prinašamo na zadnji strani.

Za moško podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu nabrali so Tržčanje pri veselici v Škedenji 1 gld. 10 kr. — Openski biciklisti darovali so 51 kr. — Škedenjski izletniki v sv. Križ so nabrali pri kosilu 1 gld. in tri vinarje; neimenovani pa je še pridodal 50 kr. — Za prodani piruh 1 gld. 90 stotink.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti nabrali so „Adrijaši“ v gostilni „Pri rumeni hiši“ v Barkovljah v nedeljo 9. t. m. 1 gld. 70½ kr. in 2 stotinki. Ista svota se prijatelje pokroviteljni pevskega društva „Adrija“.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah priredi v prvi polovici meseca maja t. l. svojo veselico na planem. Naglašati je, da se določi del čistega dobička te veselice v podporo dijaški kuhinji v Trstu. Kakor se nam poroča je zanimanje za to veselico veliko, ter se bodo peli i nekateri novi zbori, kakor n. pr. velik in lep Eisenhutov „Bura“. Pelo se bode tudi s spremljevanjem orkestra ter nastopi tudi mešani zbor. — V nedeljo 16. t. m. popoldne priredé „Adrijaški“ pevci izlet k sv. M. M. Dolenji.

Umrl je v petek zvečer na Dunaju bivši namestnik Dalmatinski F. M. L. Blažekovič.

Krat nove vojne ladije „Cesarica“ in kraljica Marija Terezija vršil se bode pri sv. Roku dne 29. aprila ob 10. uri predpoludne. Krstila bode ladijo nadvojvodinja Marija Terezija. Tem povodom bode tudi v Pulju velike slavnosti, katerih se udeleži tudi cesaričina-udova Štefanija.

Vrseh laških „narodnih“ pesni. Mej „narodnimi pesnimi“, katere so letostekmovali za darilo pri tržaškem umetniškem krogu (Circolo artistico), priljubila se je mestnim pobalinom in poulični sodrgi najbolj ona, posvečena „Lugi nazionale“, katera s svojimi besedami ščeva in neti sovrastvo mej obema deželima jezikoma v Trstu in okolici. „Nella patria di Rossetti non si parla che italiano“ — razlega se po mestnih ulicah iz grla pijanca in nepijanca. Ob nedeljah imajo pa nekateri meščani navado zahajati tudi v slovensko okolico, da se tam nalezejo dobrega domačince. Pri tej priliki se čisto srečajo z domačimi Slovenci, koje dražijo uprav z ono pesnijo, ker ališijo, da poslednji govoré mej seboj v svojem jeziku. Ker sta pa slovenski okoličan in mestjan tukaj ravno tako doma, kakor ona malovredna mestna fakinaža, ni čudo, ako se čutita žaljena; in po kratkem govoru in ponavljajoči se zdražbi, pride do činov — do pretepa. Enuclih preprirov se je že več dogodilo radi omenjene ščevalne pesni in kakor čujemo, je tudi minole praznike ponekod v okolici radi tega prišlo do besed in pretepa. Mi smo svojačasno že opozorili policijsko oblast na ščevalen in našemu narodu nasproten obseg omenjene pesni, pozivajoč jo, naj bi isto prepovedala predno pride do slabih posledic. Teh je bilo že nekoliko in slavna policija bode zopet opozorjena, kajti nikakor ni pravično, da bi vsak laški pijanec in kričač smel brez kazni sramotiti najplemenitejši ščut slovenskega občana v Trstu — njega narodnost!

Romarski vlak v Rim. Kakor je razvidno iz dotičnega voporeda, katerega smo prijavili danes osem dni, odide tržaški romarski vlak v Rim dne 15. maja. Mi opozarjamo še enkrat vse čestilce sv. Očeta, da se poslužijo te preugodne prilike. Vozne cene so jake nizke in vsi drugi pogoji zelo ugodni, tako, da je mogoče tudi manj imovitim pokloniti se ob tej priliki poglavarju cerkve katoliške ter si ogledati ne le staroslavno središče vsega krščanstva, ampak tudi druge znamenite kraje lepe Italije.

Občni zbor „Del. podp. društva“ bode dne 23. t. m. ob 3. uri popoldne v dvorani Mally, na kar že danes opozarjamo vse čestite člane.

Prvi redni občni zbor „Tržaške posojilnice in hranilnice“ vršil se je v nedeljo dne 9. t. m. ob 11 uri dopoludne in je bil prav dobro obiskan.

Ravnatelj g. V. M. Živic je pozdravil navzoče; v svojem govoru je povdarjal potrebo in važnost slovenske posojilnice v Trstu. Razložil je dalje, kako brezvapešne so bile poskušnje, katere so se že pred leti delale za ustanovitev takega zavoda v Trstu, in kako se je vendar ustanovila koncem leta 1891. „Tržaška posojilnica in hranilnica“, pri čemur imata posebne zasluge g. poslanec Ivan vit. Nabergo in sodni svetnik Bogdan Trnovce.

Po tem govoru kateremu je zbor z

glasnim odobravanjem pritrdil, se je preditalo poročilo o prvem upravnem letu Tržaške posojilnice in hranilnice, iz katerega je posneti:

Prošnje za posojila prihajale so „Tržaški posojilnici in hranilnici“ v veliko večji meri kakor se jim je moglo vstroči. Dal je vsega skupaj posojil 13.755 gld. na intabulacije, 8821 gld. na uenjice in 1450 gld. na zastave, skupaj toraj 24.026 gold. Od teh posojil odpade jih 16.442 gld. na Trst in Tržaško okolico in 7584 na sosedne kraje. Ko so se začele prošnje za posojila iz Trsta in njegove okolice množiti, omejilo se je dajanje posojil na Trst in njegovo okolico, tako, da se le izjemoma da kako posojilo izven teh krajev. Posojila so se dajala na 6% obresti. Če se dohodki pomnože, da bo „Tržaška posojilnica in hranilnica“ v stanu dati še veliko več posojil, bo tudi lahko obresti od posojil primerno znižala kar zelo želimo.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ imela je v prvem upravnem letu vseh donarnih dohodkov 38.363 gld. 30 kr. in toliko izdatkov, skupaj toraj 76.756 gld. 60 kr. prometa; prigospodarila je v tem letu prispevke za rezervni fond v znesku 144 gld. in čisti dobiček v znesku 155 gld. 68 kr., tako, da lahko da 4% dividendo združnim deležem z ozirom na čas vplačila.

Častiti gg. združniki! Res to delovanje „Tržaške posojilnice in hranilnice“ v njenem prvem upravnem letu ni Bog ve kaj, vendar pa je tako, da lahko z mirno vestjo in brez strahu stopimo z našimi letnimi računi pred svet. Kakor kažejo isti, pognal je naš mlad zavod krepke korenine v Tržaškem svetu, če tudi je slednji nam neugoden; raste in razvija se, če tudi polagoma a gotovo. Vapeh je gotov, če pokazemo nekoliko vstrajnosti in delavnosti, katero pričakuje tudi „Tržaška posojilnica in hranilnica“ pri vseh, katerim je gospodarski napredek in razvoj naših nižih in srednjih stanov količkaj pri arcu. S temi nadami obračamo se do č. gg. združnikov in rodoljubov.

Občni zbor je potrdil poročilo in račune o pretečenem letu in izrekel na predlog g. poslanca Ivana viteza Nabergoja zahvalo združnemu načelnistvu, katero je v prvem a za to najtežavnem letu dovedlo našo posojilnico do vpešnega delovanja. (Konec prih).

Ljudskega, oziroma delavskega shoda, minole nedelje udeležilo se je kaci 600 oseb. O razmerah delavskega stanu, odnosno o sredstvih, s katerimi bi se dalo zboljšati to stanje, govoril je italijanski g. Učekar. Isti gospod je govoril o nebaš ugodnih tiskovnih razmerah naših ter je priporočal, da bi si delavci osnovali v Trstu svoje politiško društvo. Priznati moramo, da je g. Učekar rešil svojo nalogo na dostojen in zmeren način. Njegova izvajanja je potem g. Zadnik prevzel na nemški in slovenski jezik. Vskako pa je čudno, da je bil slovenski jezik na zadnjem mestu, ko so bile vendar dobre ¾ udeležencev slovenske narodnosti. Še bolj čudno je, da je hotel slovensko predavanje preprediti g. predsednik Petronio s tem, da je, predno je začel g. Zadnik govoriti slovenski, pozval navzoče, da se izjavijo, ali niso morda „nasprotni drugim jezikom.“ No, g. Zadnik je preprečil to nakano gosp. predsednika naglašajoč, da je to „mejnaroden shod“, da imajo torej vsi jednake pravice.

Barbarstvo. Predvčeranjim delalo je na kotlu parnika „Vindobala“ več delavcev iz delavnice William in B. Greenham. Delali so ves dan in proti večeru legli so se v isti kotel, da nekoliko odpočijejo. Delavci so zaspali v kotlu. Ob 4¼ uri zjutraj prišel jih je buditi mašinist Josip Stainke, Neme iz Dankshavena. Ker pa niso hoteli takoj ustati, odprl je neki ventil, da se je kotel napolnil s parom vrele vode, zajedno pa je zaprl glavna vrata kotla. Dvema delavcema posrečilo se je ubežati pravočasno iz kotla skozi neka

druga vratica, druge pa je par požgal deloma smrtno, deloma težko. O brezsrčnosti tega nemškega mašinista priča okolnost, da ni hotel takoj zapreti ventila in odpreti vratic niti potem, ko ga je za božjo voljo prosil eden rešivih se delavcev. Še le pozneje, mej tem, ko je rešeni delavec hitel klicati druge na pomoč, zaprl je Stainke ventil. A zazrli oparjene delavce, bolj mrtve nego žive, začel se je smijati. Dva manj ranjena delavca prenesli so na njiju dom, druge pa v bolnico. Nečloveškega mašinista so zaprli.

Dvoboj. Neki Angelo p. l. Ceconi, italijanski podanik, razžalil je nedavno na javni ulici v Gorici gosp. grofa Alfreda Coroninija. Posledica temu je bil seveda spor na javni ulici in potem — dvoboj, pri katerem je bil Ceconi težko ranjen na glavi.

Uboj. 22letni delavec Evgenij Dovgan iz Trsta zabol je v nedeljo po noči 25-letnega kurjača Josipa Zefrina. Poslednjega so prepeljali v bolnico, kjer je kmalu umrl. Dovgana so prijeli redarji v ponedeljek predpoludne.

Za ponesrečenega člana „Del. podp. društva“ I. Zadnika so nabrali udje tega društva v nedeljo pri volilnem shodu 2 gl. 40 kr.

Književnost.

„Slovanski Svet“ št. 7. ima sledečo vsebino: 1. O kritiki opozicije. — 2. Javne razmere na Primorskem. — 3. Sjevaj sunce... (Pesem). — 4. Liturgija rimske cerkve. — 5. Iz poezij Fr. Levstika (Pesem „Samo en hip“ v izvirniku, s kirilico in v ruskem prevodu). — 6. Словенская (Pesem). — 7. Ljubezen bližnjega (Pesem). — 8. Marko sveti brata Andriju (S tolmačem). — 9. Lojzek (Slika). — 10. Ljubezen in smrt (S tolmačem). — 11. Ste-nografija in Slovenci. — 12. Program narodopisne česko-slovanske razstave v Pragi l. 1894. — 13. Dopisi. — 14. Ruske drob-tinice. — 15. Oglad po slovanskem svetu. — 16. Književnost. — 17. Oglasi.

Pomladni glasi. Posvečeni slovanski mladini. III. Uredil Alojzij Stroj. V Ljubljani, 1893. Založili sodelavniki. Tiskala „Katoliška tiskarna.“ Ljubljanski bogoslovci izdali so sedaj že tretji zvezek svoje, mladini namenjene zbirke, naslovljene „Pomladni glasi.“ Ta lepo tiskani zvezek, okrašen s čedno podobo sv. očeta Leona XIII., prinaša mimo nekaterih, obširnejših životopis sedanjega papeža, nekaj povestij in dramatičnih prizor. Tudi to 110 strani obsežajoče delce mladih pisateljev zasluži, da je priporočamo sloven-skemu občinstvu. Cena ni označena.

Vabilo

na „Sokolski večer“, ki bo dne 16. aprila 1893. v dvorani „Slovanske čitalnice“ (Uhod v ulici S. Francesca št. 2). — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Vstopnina za člane 30 kr. za osebo, za nečlane 50 kr. — Program: 1. Brož: Ljubim Te, mazurka, udara tamburaški zbor. 2. Zahar: Na Velebitu, zbor. 3. Borovščakov: Smolar komičen solo prizo, igra Borovščakov. 4. I. K. Jahoda: Venec-českih napevov, udara tamburaški zbor. 5. Borovščakov: a) Kaj je čudnega na svetu? kuplet, b) Vem, pa nečem, kuplet, igra Borovščakov. 6. I. pl. Zajc: Na straži, kvintet. 7. Julij Rosen: „V spanji“, ve-sela igra v jednom dejanju, poslovenil Josip Nolli, izvršujo „dramatični odsek Tržaškega Sokola“.

Javna zahvala.

Spodej podpisani odbor si šteje v čast najiskrenejše zahvaliti se vsem gospodičnam igralkam in gospodom igralcem, posebno pa gospodičini deklamacionalki in dragovolj-nem sodelovanju. Dalje se zahvaljuje vsem plesalkam in plesalcem „Kola“, posebno pa njihovu plesovodju in vsem onim, ki so s svojo navzočnostjo počastili veselico našega društva.

V Škedenji, 11. aprila 1893.

ODBOR

pevskega društva „Velešila“.

SVOJI K SVOJIM!

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, pri-poroča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača oko-ličanska vina. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod ime-m „Belladonna“, v nom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Ireno se priporoča slavnemu občinstvu. Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Prodajalnica i zaloga jestvin „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročivom v ulici Belvedere št. 3, bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 62-104

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskarice. Cl.

Gostilna „Pri lepem ogledu“ („Gregorju“) pri sv. Alojziju (Chladino, po ulici Farneto naprej) toči izvrstno domače črno in belo vino ter pivo prve kakovosti, kakor tudi ima točno kuhinjo. Črno vino se toči po 32 in belo po 36 kr. liter. Priporočajo se sl. občinstvu za obilen obisk, beleži udani **Gregor Čehovin,** 26-4 gostilničar.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini številka 2, se priporoča tržaški slovenski gospodi za vankovrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po najno-vejši parizki in dunajski modi. Zagotavlja točno postrežbo v popolno zadovoljnost in po nizkih cenah. 40-52

E. Šverljuga, brivec v **Stadion št. 1,** priporoča se slav. občinstvu za blagohotno obiskovanje. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Te-desco“ v ulici „Caserma“, glavni shaja-lišči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča **Anton Šorli,** kavarnar. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep-pa št. 18, poleg kavarne „Universo“ priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja. — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem **JAKOB KUMAR**

Pivarna Lavrenčič via Rossetti (na-proti lekarni E. Leitenburg) priporočuje svoja izborna isterska vina čistim družinam po najnižji ceni 28 kr. liter v stanovanju postavljeno; naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. — Čistim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo in izborna kuhinja ter dobra isterska kapljica. 10-8

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 3 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smotana. 26-5

Gostilna „Alla Città di Vienna“, Piazza Caserma št. 2. (zraven Tiskarne Dolenc) prodaja najboljša kraška in isterskega vina I. kakovosti in graško pivo. Izborna kuhinja, sprejem-lje naročila tudi za kosila in večerje. Imenovana vina morejo dobiti tudi družine na dom, in sicer ne izpod 28 litrov, po nastopni ceni: Teran iz Aubera po 42 kr. in najboljša isterska vina po 28 kr. liter. — Za obila naročila se priporoča **Anton Brovedani.**

Petronio & Madalena 18

(naslednika A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, priporočata svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svoje bogato zalogo kolonijalnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla.

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur popoldne. Izvrstna namizna in de-sertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljni naklonjenosti slav-nege občinstva. ponižni

104-62

P. Favero.

Alojzij Suppanz

urar, Corso štv. 39. 36-104

Prodaja in popravlja ure.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni. 28-104

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.

Poštne pošiljke izvršujejo se neutegoma.

Razglas.

Iz zapuščine ranjkega gospoda **Antona Jeršana na Uncu** (Maunitz) spadajočih, blizu železniške po-staje Rakek ležečih gozdov v obsegu 168 oralov, se boče okolo 7000 ko-sov jelovih dreves, kakor tudi le-ti gozdi se svetom vred v prostovoljni javni sodnijski dražbi prodajalo in se je prostovoljna dražba od c. kr. okrajnega sodišča v Logatcu z od-lokom z dne 9. sušca 1893, št. 2145

na dan 17. aprila t. l.

in sledeče dni v zapustnikovi hiši na Uncu (Maunitz) št. 10 blizu železniške postaje Rakek odredila.

Ravno tam sprejemajo se tudi do 17. aprila t. l. do 12. ure dopol. pismene ponudbe (oferti).

Dražbeni pogoji se bodo raz-glasili od dražbene komisije in se zamorejo tudi že naprej spregledati pri c. kr. okr. sodišču v Logatcu in pri vdovi gospej Alojziji Jeršan v zapustnikovi hiši na Uncu. 4-4

Cerkvena obleka in orodje.

Podpisana ima v zalogi najraznovrst-nješe trpežno krasno blago za ban-dera, baldahine, razno-barvene plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-lume, albe, koretelje in prte, sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Blagovolite se torej ozirati, prečast. gospodje, pri naročilih na vdovo-rojakinjo ter ne podpirajte tujih trdk-društev ali potujočih agentov. — Izdelujejo ročno in pošteno po najnižji ceni ban-dera in drugo obleko. Zagotavljajo torej hitro in najpoštenje postrežbo in najnižjo ceno, hvalečna boče podpisana za najmanjša naročila. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 10-8

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke v Ljubljani, Gledališke ulice št. 4.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104-76

TRST

12-12

Corso, Piazza della Legna št. 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelok. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vrelec kakor tudi romanti-sko žveplo za žvepljanje trt.

Krasne uzorce zasebnikom pošilja zastoj in franko.

Bogate knjige s uzorci, kakršnih še ni bilo, za krojače nefrankovano. Jaz ne popuščam za 2 1/2, ali 3 1/2, goldinarjev pri metru, ne dajem daril krojačem, kakor to dela konkorenci na račun zadnje roke, ampak imam le trdne in čiste cene, tako, da mora kupiti vsak zasebnik dobro in ceno. Prosim torej zahtevati le moje knjige s uzorci. Svarim tudi pred pismi kon-kurence, ponujajoč dvakrat toliko popustka.

SNOVJ ZA OBLEKE.

Peruvien in dosking za častito duhovščino, pred pisane snovi za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, ognjegasce, telovadce, livreje, suknja za biljarde in igralne mise, preproge za vozove, leden nepremičen za lovsko suknjo, snovj za prati, potne ogrtače od gl. 4-14 itd. — Kdor hoče kupiti vredno, pošteno, trajno, čisto volneno sukneno blago, ne pa dober kup-cunje, ki so komaj toliko vredna, kolikor so plača krojaču, obrne naj se do

IVANA STIKAROFESKY v BRNU 24-17 (v tem Manchesteru Avstrije) 24-8

Največja zaloga fabriškega suknja, v vrednosti 1/2 milijona gl.

Da pojasnim velikost in zmoglost izjavljam, da moja roka združuje največje izvajanje suknja v Evropi, izdelovanje kamgarnov, potrebnih za krojače in veliko knjigovoznic le za lastne namene. Da se prepriča o vsem tem, prosim slavno občinstvo, da si, kadar mu prilika na-neso, ogleda velikanske prostore mojih prodajalnic, kjer ima posla 150 ljudi.

Pošilja se le po poštne povzetju.

Dopisuje v nemškem, madjarskem, češkem, poljskem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku.

La Filiale della Banca Union TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando

PER BANCONOTE: PER NAPOLITANI:

8 % c. prev. di 5 g. ni 2 % c. prev. di 20 g. n

3 1/2 % „ „ „ 12 „ 2 1/2 % „ „ „ 40 „

3 1/2 % „ „ 4 mesi fissa 2 1/2 % „ „ 3 mesi

3 1/2 % „ „ 8 „ 3 % „ „ 6 „

Sulle lettere di versamento attualmente in circolazione con dodici giorni di preavviso il nuovo tasso d'interesse entra in vigore col 7 Maggio a. c.

In banco giro abbonando il 2 1/2 % inter-esse annuo sino a qualunque somma; preleva-zioni sino a flor. 20.000 — a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti sino alle 5 pom. la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso dei conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altri principali città; rilascia a loro assegni per queste piazze, ed accorda ora la facoltà di domiciliare effetti presso la sua leassa franco d'ogni spesa per essi.

Procura per propri clienti informazioni sull'Interno e sull'Estero verso il solo rimborso delle spese postali.

b) S'incarica dall'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e d'vise nonché del in-casso d'assegni, cambiali e coupons, verso mo-dica provvigione.

c) Sconta cambiali diretti o domiciliati a condizioni correnti.

d) Rilascia assegni ed apre crediti su tutto le piazze dell'Interno e dell'Estero a mo-diche condizioni.

e) Sovvenziona effetti e valute.

f) Accordi ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla sca-denza.

g) Vende le obbligazioni comunali 4 1/2 della Prima Cassa patriottica di risparmio di Buda-pest, le lettere di pegno 4 1/2, o le obbligazioni comunali 4 1/2, con premio del 10% della Banca commerciale ungherese di Budapest, le ob-bligazioni comunali 4 1/2, o le obbligazioni 4 1/2 con 10% di premio della Banca ipotecaria ungherese di Budapest, le lettere di pegno 4 1/2, della Banca centrale austriaca di ere-dito fondiario, i lotti 3% 1.a e 2.a emissione dell'Istituto di credito fondiario austriaco, (Boden-credit) le obbligazioni 4 1/2 con lotteria (vincita principale flor. 50.000) della Banca ipotecaria ungherese di Budapest, le lettere di pegno 4 1/2 dello Stabilimento provinciale ipotecario dell'Austria inferiore al corso di giornata. 4-12

Griena bol kašalj, hreputavica, promuklost, nazeži zadavica, rora, zapala ustijuh itd.

moğu se u kratko vrijeme izliečiti rahljenjem

NADARENIH

Prendinijevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

31 godina sjajnega uspjeha

što jih gotovi Prendini, ljublar i ljekarnar u Trstu Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Prendinih kašljnih noćih, navadne jutranje hreputavice i grljenih zapaloh nestaje kao za čudo uzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji je ponajčinja. Zato treba uvijek zahtijevati Prendinijeve sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kutijice (škatalo) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima napisano na jednoj strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa naputkom.

Prodaju se u Prendinijevoj ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarnah svijeta. 26-52